

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Dubium vndecimum

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

fides alterius, sicut color e fides capitis, d memoy
 fuit fides digitoy. quoy go experimoy huc
 signum fuitu q uenit a qualitate, non leg,
 mus de ordinae ista pectoy, huc n rigorose
 loquendo e octuplo pectoy, quam dispo. ob pue,
 aut a quantitate, ob e ipoy quantitas. sed loy,
 mus de peculiari ordinae fuitu poy affectiades
 qualificatiyas. quem ordinaem explicant
 non nulli q determinatem poy mensuray, q a
 moy e quem mensura pfigit, ob in hoc q nihil
 eua y qualitates q e genoy generalissimoy huc
 pectoy y uenit, uniuoce eua pectoy y qualitatoy,
 his oes n spes y qualitates y uenirent in hoc
 q moy eua ob d'p'genent pectoy pectoy,
 aut ex d'his pectoy. Simili genoy generalissimoy
 huc huc pectoy, e pectoy uniuoce resp. em spe,
 me q pectoy in recta linea, si ut eua alia
 suprema genoy eua huc pectoy go aet
 spes qualitates uenit uniuoce in rae eua
 qualitates poy supra explicata.

Conclusio Tertia.

Artes sicut genus generalissimum huius
 pectoy q spes qualitates assignat, ad
 quas oes artes si q sunt reducunt, est q
 uniuoce sufficiens p et aduquata.

P'ter. Qualitas e magis pectoy d'p'genens et determinans
 nam pectoy. go sed omnes spes y qualitates, quoy
 moy qm get pectoy pectoy et pectoy et determinans
 sed huc q moy sed pectoy pectoy d'p'genens et deter-
 minans

4. Species generalitatis.

1. Habitudo ad dispo.

2. Potentia vel impot.

3. Causa et qualitas possibilis.

4. Forma et figura

minime ergo tunc erunt q. species sunt qualitates. in
 totum autem quod dicitur esse certum. minime potest. nam vel
 qualitas diffinitur substantiam in ordine ad oppositam
 naturam ut male vel bene se habeat ad sic et ideo species
 qualitates nempe habitus vel dispo. vel disponentes
 substantiam in ordine ad oppositam et hoc dupliciter modo
 vel n. diffinitur illam in ordine ad oppositam huiusmodi
 prout aliter, aut huiusmodi terminus. si diffinitur huiusmodi
 prout prout, constituitur ea species qualitates si
 naturae potentia vel impotentia. si vero diffinitur
 huiusmodi terminus prout, tunc constituitur ea species qua-
 litatis quod est passiva vel susceptible qualitates et ab
 hinc qualitate ista passiva, sine passiva corrupta
 hinc sine effectu. si vero qualitas diffinitur
 substantiam in ordine ad quantitativam tunc quod
 hinc quod et ultima species qualitates. scilicet forma vel
 figura. ergo sunt tunc quod species qualitates, quod nulli
 alii modo proprie videtur, quod substantiam diffinitur aut
 dicitur minime potest. Hanc via ut melius intelligatur
 explicare oportet quod singulas species in partibus eorum
 dicantur.

Et in primis dixerunt ab ista quod species qualitates
 his habitus vel dispo. et non naturae potentia vel impotentia
 quod videtur proprie generaliter substantiam, quam habitus vel dispo
 ergo tunc non efficit naturam quod se naturam proprie finit
 habitus vel dispo sed tunc in ordine ad oppositam ideo
 proprie proprie habitus vel dispo, quoniam naturae potentia
 vel impotentia. ergo proprie sunt consideranda ea quod
 non tunc se generant, et potentia quod ai generantur

in

ad oppositam. Et
 vel male diffinitur
 esse et ista et diffi
 et aliter huiusmodi
 qualitates tunc vel
 propria naturae et ista
 tunc vel in huiusmodi
 comparata.
 tunc species qualitates
 tunc et proprie huiusmodi
 et comparata potentia
 habitus quod in potentia
 substantiam naturae proprie
 intelligitur. quod non
 naturae naturae naturae
 tunc tunc et diffinitur
 quod in huiusmodi
 naturae proprie naturae
 naturae et potentia
 determinata ad
 ad potentiam in huiusmodi
 intelligitur potentia
 proprie potentia
 potentia. quod non
 quod substantiam finit
 in proprie finit
 naturae. quod in huiusmodi
 naturae et in ad
 naturae naturae

in ordine ad operam. Est a. habitus qualitas qd bene
 bene vel male d'ipensens naturam subiecti; qd ex p a
 pna natu et ista e d'ipens a t'bo mobilis, ut sunt
 v's f'ca et virtutes multas actibz acc'pita. D'ip'io
 vero e qualitas bene vel male d'ipensens naturam t'bo
 qd ex pna natu et ista e facile a t'bo mobilis.
 ut f'ca vel virtz aliqua, qd unum vel alterum actio
 tm computata.

Secunda p'ns qualitatibz vocat' nat'is pot'ia vel
 impot'ia et sunt h'ic in pot'ia qd non mox neqz
 h'ic qd contraria pot'ia sed p'ist'ine qd entere reali
 et p'ist'ine qd in pot'ia t'bo. ad p'ns h'ic intellig'ans
 e ad ueritatem nat'is pot'ia vel in pot'ia h'ic
 p'ns intellig'is. qd nat'is pot'ia pt intellig'is
 pot'ia act'ua. nat'is nat'is pot'ia p'ns
 qd a nat'is h'ic e d'ipensata ad recipiendum et non
 ad agendum et in h'ic f'ca pot'ia et in pot'ia h'ic
 h'ic qd nat'is p'ns. nat'is qd ex t'ca f'ca p'ns
 pot'ia act'ua et pot'ia p'ns, seu qd idem e
 pot'ia determinata ad agendum, et pot'ia determi
 nata ad p'ns h'ic d'ipensata p'ns. qd si nat'is
 pot'ia intellig'is pot'ia act'ua, et nat'is in pot'ia
 pot'ia p'ns, pot'ia et in pot'ia d'ipensata
 p'ns et p'ns. nat'is pot'ia pt intellig'is pot'ia
 qd nat'is qd f'ca f'ca et officia ad agendum
 et non ad recipiendum facile sed ad resistendum
 contrariis. n. g. virtz qd in igne ad calefaciendum.
 v'ca et virtz qd in adolefcente in p'ns ad r'nd
 p'ns idem d'ipensata pot'ia qd sunt virtutes.
 f'ca

effectus ad actus et circumstantias et res plenas contrarias.
 nam vero non potest per intelligi volubilis petra ad
 agendum et resistendum ghranis sicut n. g. in se non
 volubilis petra ad nidendum et ad alia ex circumstantiis vel
 circumstantiis 2. si nititur in loco et circa et natus qd dicitur
 delictus ad resistendum ghranis, qd non habet ultra
 d. nitentem non enim potest resistere igni aut altis
 ghranis. si. qd. vero petra intelligatur petra factis
 et efficax ad agendum aut resistendum ghranis. nam
 vero qd nititur in delictis petra delictis vel agendum
 vel resistendum sic petra vel in petra qd dicitur
 loco nititur per qualitatis, non differunt per se
 accidentibus penes factum et in factum. sicut
 petra nititur in invene et fene a. qd dicitur plene
 per qd in utroque tunc idem tunc fructus a quo
 fructus nam specificam differunt in illis locis
 penes factum et in factum qd dicitur sicut et tunc ma-
 tis et accidentibus non vero fructus et per se
 fructus per se et tunc ad utrum differunt in se et tunc
 fructus non humanis penes factum et in factum.
 differunt a hanc et a per a. qd hanc et a per data ad
 simpliciter agendum. petra non in per qd dicitur et tunc
 nititur aliud ad factum, quum qd absolute sit per se
 quum, non tunc si fructus sicut tunc non male in se.
 ordine ad per se non vel in ordine ad agendum
 et a. per hanc si. vel utroque fructus qualitates per
 circumstantiis vel bene vel male se habent.
 et dicitur in ordine ad per se non ghranis et tunc
 et fene ordine sicut et in per se bene vel
 male in ordine ad agendum et tunc fructus non

necesse formas intelligit formas artificiales, vel et
 rei nate q. quam q. sti hinc in extra certa spe
 acci deul ali, ut forma denu ad hinc. et non in
 intelligit hinc q. unq. forma substantia, sed intelligit
 forma q. dam p. tibus q. q. stituit artificiatu vel
 ons nate in oae talis. Nemine a. figura in,
 intelligit eadem forma q. ut hinc terminis q. nentibus,
 tis, ut forma trianguli aut quadranguli q.
 penultiores medi q. nentibus hinc figurae. e. a.
 hinc item terminum q. nentibus q. hinc
 aliam intrinsecam et aliam extrinsecam. Intra
 Joca terminatio q. stituit in punctis et p. p. r. i. e. l. y.
 de q. h. supra, q. q. a. hinc termini intrinseci q. nentibus.
 alia a. terminatio extrinsecas q. non unit par
 tes q. nentibus, sed a. medi p. tibus illam efficiens
 sub certa q. nentibus ut quadrangulare aut
 tri. angulare et ista terminatio vocatur figura.

Eadem q. o. qualitas realiter p. nentibus sicut ad
 actorem artificis vel et agentis nates illam in
 quantum introducentis, vocat forma, quatenus vero causat
 ex terminatio intrinseca q. nentibus, vocat figura. Vnde et do,
 p. nentibus q. e. nates forma et figura e. hinc nate q. q. e. sig. sem. rei
 d. nentibus modo conceptu vel in ordine ad agentem vel in ordine ad p. nentibus
 nate q. nentibus; Alii alio modo explicant istum n. forma a. p. nentibus
 resultantem ex terminatio q. nentibus non p. nentibus se p. nentibus,
 late, sed p. nentibus nate q. nentibus, ut forma Leonis forma p. nentibus.
 figuram vero dicunt esse qualitatem resultantem ex
 terminatio q. nentibus hinc se p. nentibus. hinc et, non ha.
 bita nate q. nentibus in quo e. ut triangulus in circulo &. et hinc expe.
 ditio clara non multu a p. nentibus hinc. hinc hinc casus figuram
 et forma non esse p. nentibus qualitatis sed q. nentibus a. nentibus
 substantiam mediatu. Sed quantum ut ex dictis intelligit.

paret distinctis q̄ tu vero admitti debet si simum hōis
 legitimū spe volumus. Hinc dicitur resolutio pen,
 det ex illa q̄stione in hac maa factis cōi, utm̄ si: alib;
 qua qualitas in simidua p̄t spectare ad diversitas
 p̄t, cui q̄stioni nos respondere affirmative se:
 una et eandem qualitatem bene posse collocari in
 duob; p̄tibus s̄m̄ diversis t̄o r̄es fr̄tes, si sensib;
 hōis de hac p̄t h̄nto, q̄ in 3a p̄t collocat calorem et
 frigg, et in 3a at dicit esse calorem et frigg. Et t̄o con,
 sensib; d. Thomas loco supra saupis citato, Et p̄t r̄e.
 Calor ignis n. g. e. cōtatis et fr̄m̄iens d̄p̄to s̄m̄ eig
 n̄am s̄m̄ et calor in mediocritate et fr̄m̄iens
 d̄p̄to cui unq; corpi mixto, s̄m̄ eandem entitas ca,
 lois causat p̄sensionem in sensib; ext̄ioris, cum
 p̄t̄ia facty re vera p̄t̄ia recipiunt calorem,
 q̄ eandem inclinua qualitas spectabit ad p̄am
 et 3am p̄t̄em, q̄ seyn̄ e. clara, q̄ ad 3am p̄t̄em
 spectat d̄ponere s̄m̄ cōt̄iter et quēnter
 sua n̄a. ad 3am vero spectat posse causare
 p̄sensionem in sensib; . Vol posse esse terminū
 p̄sensionis. Itaq; calor et frigg sunt in 3a p̄t̄e qua,
 litatis q̄ sunt termini p̄sensionis 3a vel causant
 illas. Et hōc eāa quēnt̄ ei s̄m̄pt̄ ut ait Caritony
 ut non quēnt̄ ut n̄a s̄m̄ vel d̄p̄t̄ quēnt̄ sunt
 in 3a p̄t̄e qualitatis. Ex his claris intelliget n̄am
 3ta p̄t̄e p̄sensionis se: et p̄sensionis qualitatis,
 t̄is n̄illa qualitas, q̄ e. termini alit̄m̄ p̄sensionis,
 nis, vel et q̄ causat talem p̄sensionem spectat ad
 3am qualitatis p̄t̄em, et n̄a p̄sensionis intelligit̄
 alterae

alter ratio ab acty appetitly interuenis sensitiuis.
 Contra hec dicitur. nulla entitas pot esse in
 dualy sperty eisdem generis. qd nulla qualitas in
 diuisa potest spectare. Ad diuersas spes qu
 titatis, pot aut. Duo spes adferunt infra appo
 sitas, sed infra opposita non pot eisdem uenire
 qd aut nem. Ex. distinguendo aut, nullu ont
 tas pot eandem formam rationem, pot esse in dualy
 sperty eisdem generis, qd aut aut. Item diuers
 Jam, nego aut. Optum. Lari si mudo in motu
 q cum sit eadem entitas realiter sustentat
 ha duplicem rationem formam actionis scilicet: et passio
 nis ut dicemus in pthica, et hoc hanc unam for
 malitatem in pthica, et hoc hanc unam for
 et eadem entitas eadem hanc aliy maute for
 merat duplicem formalitatem in pthica scilicet: et
 passio nis. et licet nem sit, q indimium in linea
 futura non pot q tunc sub duplici spe, qd tales
 spes adferunt formas substantes se oio excluden
 tes ab eadem ma, indimium in acci dentium
 Item diuersas rationes formales sub dualy aut plurib
 sperty non negantur cum eandem eoa
 futura veluti a primo sustentent et yferunt;
 et si hec indimium q qualitates qd dicitur pthica illas
 spes simul sumptas quas hie pt, bene sic pt
 ens q acci deus, taliter a non ponit in una, sed
 in diuersis spes sperty qualitatibus. Q. 20. Pery
 nare qdem idem indimium primarie spectare
 ad diuersas spes, non non repugnat si primarie

ad unā

Habitus sicut unum
et modum

liber sicut unum et modum dicitur ille qui ex sua natura
est habitus mobilis et est res: talis sicut in quo
sunt sicut et longum tempus accipitur et sicut sicut
unum et modum et talis sicut sunt in Doctrina unum
his, et sicut et alius.

Conclusio Quarta.

Tres sunt proprietates Qualitatis.

Prima quod qualitas habeat se contrarium.
ut nig. albidum et rubeum, calidum et frigidum.
hanc proprietatem si rigorose de varietate legumur,
conuenit quidem sicut qualitati, non tamen in figura n.
sicut sicut nihil contrariatur, neque in eodem in eodem aut
quod rubeum quod rubeum contrariatur. Quod uero sicut
conuenit qualitati patet, quia nullus aliam formam
dant sicut sicut a qualitate, et sicut eodem genere
omne sicut, et mutuo se abscondunt sicut expriment.
et sicut per se, quia cetera sicut si inter se sicut,
nam sicut non sicut per se et rubeum sicut, sed rubeum qua-
litas. Est tamen sicut utrum hanc proprietatem conuenit
qualitatibus inter medius, ut nig. calidum rubeum aut
calidum, et sicut dulci sicut sicut et sicut
sicut contrarietatem, nam quod nocet contrarietas sicut
sicut, alteram quod nocet talis sicut quod contra,
rubeum quod simpliciter conuenit sicut extremis qualita-
tibus ut albidum et nigredini. Contrarietas uero
sicut quod conuenit qualitatibus inter medius, ut calidum
rubeum aut calidum, sicut albi et nigri, et nocet
contrarietas sicut quod, quia rubeum non rubeum sicut sicut
rubeum

rae albedinis ghranias negro albo vero ghranatur
 rae nigredinis. qto nero hie dicit ghranetates
 qre inter qualitates, vel et inter qereta qualitate
 loq de ghranetate videt loq fm pte iter in quo unu
 uni tra ghranias, ut vito nio.

2a Proprietate. Quia qualitas insipient magis
 et minus. hie q qualitas pot intenti et remiti, un,
 de unu alio tra magis vel minus alio, et unu
 ho tra magis sapiens qtra alio, et hae pprietates que
 ut qdem soli qualitate qd pprie tra intenti et remiti
 non tu omni, q non videt quere qereta fm
 omne figura, cum unu tra alio non dicat magis
 vel minus tra alio, neq unu quadratu magis vel mi
 nus quadratu, nisi forte velle inppie. Circa hanc
 pprietatem menel hie aliquate dicit hie. Un
 qualitas in se ipsa insipient magis et minus an
 vere tra rae fm. hie, utra qto intenti et alio
 vel alio tra augetur participati qualitate
 v.g. albedinis in fm; an vero ipsa et qualitas in se
 auget, vel non.

Ad hie dicitur R. In intentione aut remissione qua
 libet non tra augetur vel minus participati
 qualitate in fm. Id et ipsa egra qualitate au
 get intrinsic, non tu ut a fm separata, sed ut illi
 applicata et in horens. qto ja pars huius respiciet
 ut aliqua forma magis vel minus participati a fm
 Dicit illa forma in se tra magis vel minus, alio
 daret alio fm q non habet q se inppie. q
 intentio y qualitate se tenet et ex parte ipsa
 forme

et illi innitens; et hinc motus afficiens substantiam
 eorum et accidenti, nec proprius qualitatis.

Quis motus sumit stridit si: et spiritus determinat et mali-
 ficat substantiam in ordine ad propriam naturam vel operationem.
 et iste motus afficiens substantiam spiritibus operam qua,
 utitur in eis.

Quis dicitur? A rubore ortu ex vere cuncta non
 dicimus quales. et talis rubor non est vere spiritus
 qualitatis. et spiritus talis spiritus ad quem spectat talis
 rubor non unum vere partem a parte operationis qualitatis
 in eis. et spiritus partes, pro omni. ille rubor citissime
 transiit. et non dicimus quales ab illo.

Pr. Arguitur. Licet dicimus quales a tali rubore
 licet non ad effectum sed per medium transferentis. et
 spiritus talis rubor habet operationem qualitatis, licet eam
 quasi missam in motu partem a parte et per medium,
 facta partem a parte ut supra dicitur unum non
 repugnat, unum beneat se tunc ex parte distans, non
 a ex parte raris est, et non in actu admitting
 magnam partem a partem resp. boni et hinc et
 tunc in aequalitas non tollit unum catum actus, cum
 sit tunc in aequalitas vel ana legia physica, non to-
 gica. Alia videtur poterunt argui in antea
 velis ista de qualitate licet sufficiant.

& Junij.

Dub